

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Hermes Theologicvs, Id est Synopsis totius Theologiæ, perspicuè, doctè, subtiliter, ac breviter discussa

Et In octo Partes ... distincta ...

De Deo Vno, & Trino

Vindalium, 1646

Sect. VI. De prædestinatione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38742

200 TRACTATUS
eludi possunt, satis accuratè pro tenui-
tate nostra occupauimus.

SECTIO. VI.

De Prædestinatione.

CONCLUSIO I.

IN Deo de facto admittenda est ali-
quorum prædestinatio.) Est de fide,
probaturque primò ex Script. Rom. 8.
Quos prædestinavit, hos & vocauit: Et
Ephes. 1. Prædestinati secundum propo-
situm eius qui operatur omnia secùdum
consilium voluntatis suæ. Mitto loca
quæ testantur aliquos à Deo esse ele-
ctos, aut eorum nomina scripta esse in
cælis; ex his enim & similibus apertè
deducitur prædestinationis existentia,
sicut ex innumeris Patrum testimoniis,
quæ hîc recensere superfluum foret.

Secundò idem ratione ostenditur, nam
prædestinare est ab æterno aliquibus de-
stinare certa media, per quæ vitã æter-
nam efficaciter consequantur; atqui
Deus ab æterno nonnullis eiusmodi me-
dia destinavit, ergo & eos prædestinavit.

Probatur minor, nam de fide est aliquos peruenire ad finem vltimum vitæ æternæ, idque per auxilia supernaturalia & efficacia ipsis à deo concessa; deus autè est agens per intellectum & voluntatè, nihilque agit in tempore nisi quod se acturum ab æterno decreuit.

Nota prædestinationem non tollere libertatem, quia licet posita prædestinatione necesse sit in sensu cõposito prædestinatum saluari, ea tamen necessitas non est antecedens, sed consequens, cum supponat aut præscientiam absolutam perseuerantiæ finalis, aut certè sciētiam conditionatam qua deus nouit Petrum, per talia auxilia alioqui repudiabilia, & minimè prædeterminantia saluandum, si illi dentur. Quinam autem ex his modis sit probabilior, constabit ex sequenti capite.

CONCLUSIO II. Prædestinatio est decretum absolutum quo deus ab æterno aliquos homines vel Angelos elegit, seu destinauit ad vitam æternam: per certa media supernaturalia quæ nouit effectum habitura, infallibiliter consequendam.) Ex qua definitione nonnulla colligi debent.

Primò, prædestinationem esse aliquem actum in deo ab æterno existentem, per

quem deus intrinsecè denominatur prædestinans, creaturæ verò rationales extrinsecè prædestinatæ; ita vt subiectum, aut quasi subiectum prædestinationis sit ipse deus, obiectam vero illius sint Angeli, & homines qui de facto saluantur.

Collige secundò, ad prædestinationem requiri non modo actum intellectus, sed etiam actum voluntatis, vt patet, quia videt deus per quæ auxilia possint saluari multi homines, qui tamen nõ sunt prædestinati: quare vt aliquis dicatur à deo prædestinari, præter notitiam illam requiritur actus voluntatis, quo deus statuit eum transmittere ad vitã æternam per talia media. Vnde quia talis actus est liber, prædestinatio in deo est absolutà libera, esto scientia illa præcedens sit necessaria, saltem supposita veritate obiecti.

Collige tertio, in quo prædestinatio & prouidentia conueniant, & discrepent inter se: conueniunt quod prouidentia etiam complectitur actus intellectus & voluntatis, vt patet ex supradictis: discrepant verò, tum quia materia prouidentia latius patet quàm prædestinationis, tum quia prædestinatio suum finem particulare in quolibet prædestinato infallibiliter obtinet.

CONCLUSIO III. Varij sunt

errores circa prædestinationem ad gratiam.) Vt alios omittam, pauca hîc de Pelagianorum & Semipelagianorum errore dicenda sunt.

Quod spectat ad errorem Pelagianorum, vnum est certum, & aliud de quo controuertitur. Certum est Pelagium eiusque sequaces aliquando docuisse. Primò hominem ex solis naturæ viribus, sine vlla gratia interna vera & supernaturali, posse omnia præcepta seruare & salutem consequi. Secundò ideò hominem esse prædestinatum, & electum ad gloriam, quia præuidit Deus eum bene operaturum naturæ viribus, nulla internæ gratiæ auxilio suffultis.

Est autem dubitatio inter recentiores, an ipse Pelagius postea hunc errorem, saltem ex parte retractauerit, adeò vt veram gratiam internam ordinis supernaturalis admiserit. Recentiores Thomistæ affirmant, existimantes eum tandem post varias disputationes cum August. habitas, agnouisse gratiam ad posse, quam ponebat in apertione, seu illuminatione oculorum cordis, & in suscitatione stupentis voluntatis, aliisque id genus monitionibus quæ spectant ad gratiam sufficientem, nunquam tamen admisisse gratiam efficacem, qua Deus.

facit, vt infallibiliter bene operemur. Oppositum tamen est verius, nam etsi interdum Pelagius verbis magnificis gratiam commendauerit, nunquam tamen ex animo pristinum errorem retrahit, vt patet ex Aug toto ferè lib. de gratia Christi, speciatim cap. 3. 4. 6. 7. 9. 41. & 42. ex quibus manifestum est prædictum hæreticum conatum esse, variis verborum inuolucris suum errorem obtegere, & nomine gratiæ nunquam intellexisse veram gratiam internam & supernaturalem, sed tantum liberum arbitrium à deo gratis collatum. itemque legem & doctrinam externam, qua naturam iuari dicebat.

Vnde Pelagius per illuminationem oculorum & suscitationem stupentis voluntatis, nihil aliud intellexit quàm legem externam quatenus hæc docet quæ agenda sunt, & quantum est ex se, obiectiuè excitat voluntatem nostram, præmia aut pœnas proponendo, vt bene operemur, & peccata fugiamus.

Quod attinet ad errorem Semipelagianorum, seu Massiliensium, ij dicebāt, Primo nos posse propriis viribus naturæ bene incipere quoad negotiū salutis, nō tamen opus inchoatum perficere, sine dei auxilio. Secundo, illud initium à

nobis appositum aduocare, & aliquo modo mereri adiutorium gratiæ, necessarium ad bene operandum & perseuerandum. Tertiò, Deum nos prædestinare ad gratiam & gloriam, propter tenuem illum conatum à nobis appositum.

Dubitatur autem de quo merito, & de qua gratia Semipelagiani loquerentur. Respondeo 1. eos locutos de merito imperfecto, quod congruum appellari solet, non autem de merito condigno, ut liquet ex August. lib. de prædestinatione SS. cap. 2.

Respondeo 2. eos debere intelligi de gratia adiuuante interna & supernaturali, nam cum excluderent gratiam propriè præuenientem, si ulterius negassent adiuuantem, nullum actum supernaturalem potuissent agnoscere, & consequenter debuissent negare gratiam sanctificantem; sicque quoad negotium salutis iam ex toto essent Pelagiani, & non Semipelagiani.

CONCLUSIO IV. Ex parte prædestinati non datur causa prædestinationis ad primam gratiam. Ratio est, quia ex fide, non potest homo mereri primam gratiam, ergo neque ut prædestinetur ad illam: confirmatur ex verbis

illis Apostoli 1. Corinth. 4. Quis enim te discernit? &c. Hinc enim colligitur hominem non esse causam illius discriminis quo prædestinatus distinguitur à non prædestinato, sed meram misericordiam Dei tale discrimen inter utrumque constituentis: quod falsum esset, si homo naturaliter Deo præberet motuum, seu rationem eum prædestinandi præ alio; ad gratiæ auxilia quibus salus comparatur.

Quo loco aduerte i. iam dicta ita debere intelligi, vt nequeat homo mereri prædestinationem, per opera antecedentia primam gratiam actualem, eò quòd quidquid talem gratiam præcedit. est ordinis naturalis, adeoque nimis leue & improporionatum, vt possit esse meritum, siue condignum, siue etiam congruum respectu primæ gratiæ, aut prædestinationis ad illam.

Dices, cur non potest homo mereri primam gratiam de congruo, cum peccator gratiam iustificantem gratis recipiat, etsi eam mereatur de congruo? Resp. causam discriminis esse, quia cum peccator intrinsece sit indignus gratia sanctificante, meritum congruum illius operibus aliunde, nimirum ex Spiritus sancti auxilio, adueniens, non impedit.

quin gratis iustificationem obtineat. At verò si homo ex meris naturæ viribus mereretur de congruo primam gratiam, iam ille secundum se, & ex personæ conditione haberet proportionem connaturalem cum tali præmio, quod proinde gratis illi non daretur.

Auerte 2. sententiam quæ refert primæ gratiæ collationem, in bonum vsum eiusdem gratiæ præuisum, nihil habere commune cum errore semipelagianorum: illi enim affirmabant 1. hominem prædestinari ad gratiam, ex præuiso bono vsum solius liberi arbitrij, nulla gratia præuenti. 2. paruulos prædestinari propter opera bona quæ fecissent, si ad ætatem adultam peruenissent, adeoque propter opera absolute nunquã futura; prædicta vero sententia agit tantum de meritis ab ipsa gratia ortis, quæque absolute futura sunt, licet prævideantur sub conditione. Fatemur tamen sententiam illam parum habere probabilitatis, cum vel solo exemplo Tyrriorum satis ostendatur, merita conditionata Deum non mouere ad conferendam gratiam.